Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 11. novembra 2015 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Súdna spolupráca v občianskych veciach — Doručovanie súdnych a mimosúdnych písomností — Pojem ‚mimosúdna písomnosť' — Súkromná písomnosť — Cezhraničný dosah — Fungovanie vnútorného trhu"

Vo veci C-223/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria (Španielsko) z 28. apríla 2014 a doručený Súdnemu dvoru 7. mája 2014, ktorý súvisí s konaním:

Tecom Mican SL,

José Arias Domínguez,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu prvej komory, sudcovia F. Biltgen, A. Borg Barthet, E. Levits a M. Berger,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 25. marca 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Tecom Mican SL, v zastúpení: T. Rosales Hernández, abogado,

— španielska vláda, v zastúpení: A. Gavela Llopis, splnomocnená zástupkyňa,

— nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Kemper, splnomocnení zástupcovia,

— maďarská vláda, v zastúpení: M. Fehér a G. Koós, splnomocnení zástupcovia,

— portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, A. Fonseca Santos a R. Chambel Margarido, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: F. Castillo de la Torre a M. Wilderspin, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 4. júna 2015,

* Jazyk konania: španielčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 (Ú. v. EÚ L 324, s. 79).

2 Tento návrh bol podaný v rámci žaloby predloženej Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria (Súd prvého stupňa č. 7 v Las Palmas de Gran Canaria) zo strany obchodného zástupcu Tecom Mican SL (ďalej len „Tecom“) proti rozhodnutiu súdneho tajomníka tohto súdu o odmietnutí doručiť mimo súdneho konania výzvu spoločnosti MAN Diesel & Turbo SE (ďalej len „MAN Diesel“).

Právny rámec

Medzinárodné právo

3 Článok 17 Haagskeho dohovoru z 15. novembra 1965 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v cudzine v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Haagsky dohovor z roku 1965“) stanovuje:

„Mimosúdne písomnosti vyhotovené orgánmi a oprávnenými úradnými osobami zmluvného štátu môžu byť zaslané do druhého zmluvného štátu, aby tam boli doručené, spôsobom a za podmienok určených týmto Dohovorom.“

4 Praktická príručka o fungovaní Haagskeho dohovoru (Bureau permanent de la Conférence de La Haye de droit international privé: Manuel pratique sur le fonctionnement de la Convention Notification de la Haye. 3. vyd., Bruylant, Bruxelles, 2006) konkrétne uvádza, že „mimosúdne písomnosti sa odlišujú od súdnych písomností tým, že priamo nesúvisia s konaním, a od čisto súkromných písomností sa odlišujú tým, že si vyžadujú zásah ‚orgánu alebo úradnej osoby‘“.

Právo Únie

5 Rada Európskej únie aktom z 26. mája 1997 prijala na základe článku K.3 Zmluvy o EÚ (články K až K.9 Zmluvy o EÚ boli nahradené článkami 29 EÚ až 42 EÚ) Dohovor o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych alebo obchodných veciach v členských štátoch Európskej únie (Ú. v. ES C 261, s. 1, ďalej len „dohovor z roku 1997“).

6 Tento dohovor nedefinuje pojem mimosúdna písomnosť. Dôvodová správa týkajúca sa dohovoru vypracovaného na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii, o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych alebo obchodných veciach v členských štátoch Európskej únie (Ú. v. ES C 261, 1997, s. 26) však v komentári týkajúcom sa článku 1 tohto dohovoru uvádza:

„… Pokiaľ ide o mimosúdne písomnosti, zdá sa nemožné podať presnú definíciu. Možno konštatovať, že ide o písomnosti vyhotovené oprávnenou úradnou osobou, ako sú notárske zápisnice alebo zápisnice súdneho úradníka, alebo písomnosti vyhotovené úradnými orgánmi členského štátu, prípadne písomnosti, ktorých povaha a dôležitosť odôvodňujú, aby boli zaslané a doručené ich adresátom úradným postupom.“ [*neoficiálny preklad*]

7 Uvedený dohovor členské štáty neratifikovali.

8 Inšpirujúc sa jeho znením, nariadenie Rady (ES) č. 1348/2000 z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (Ú. v. ES L 160, s. 37; Mim. vyd. 19/001, s. 227) vo svojom článku 16 uvádzalo:

„Mimosúdne písomnosti sa môžu zaslať na účely doručenia v inom členskom štáte podľa ustanovení tohto nariadenia.“

9 Článok 17 písm. b) tohto nariadenia upravoval vypracovanie glosára písomností, ktoré možno doručovať podľa uvedeného nariadenia.

10 Tento glosár predstavoval prílohu II rozhodnutia Komisie 2001/781/ES z 25. septembra 2001, ktorým sa prijíma príručka prijímajúcich agentúr a glosár dokumentov, ktoré sa môžu doručovať podľa nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych dokumentov v občianskoprávnych alebo obchodných veciach v členských štátoch (Ú. v. ES L 298, s. 1; Mim. vyd. 19/003, s. 3), zmeneného a doplneného rozhodnutím Komisie 2007/500/ES zo 16. júla 2007 (Ú. v. EÚ L 185, s. 24). Zahŕňal informácie oznámené členskými štátmi podľa článku 17 písm. b) nariadenia č. 1348/2000. Čo sa týka Španielska, bolo uvedené najmä, že „pokiaľ ide o mimosúdne písomnosti, ktoré môžu byť doručované, ide o iné než súdne dokumenty verejného orgánu, ktorý má podľa španielskych zákonov právomoc doručovať“ [*neoficiálny preklad*].

11 Nariadenie č. 1348/2000 bolo zrušené a nahradené nariadením č. 1393/2007.

12 V súlade s odôvodneniami 2 a 6 nariadenia č. 1393/2007:

„(2) Správne [riadne – *neoficiálny preklad*] fungovanie vnútorného trhu si vyžaduje potrebu zlepšiť a zrýchliť odosielanie súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych alebo obchodných veciach určených na doručenie medzi členskými štátmi.

…

(6) Efektívnosť a rýchlosť súdneho konania v občianskych veciach si vyžaduje odosielanie súdnych a mimosúdnych písomností medzi miestnymi orgánmi, ktoré sú určené členskými štátmi, priamo a rýchlymi prostriedkami.…“

13 Článok 2 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Každý členský štát určí úradné osoby, orgány alebo iné osoby, ďalej len ‚odosielajúce orgány‘, príslušné na odosielanie súdnych alebo mimosúdnych písomností určených na doručenie v inom členskom štáte.“

14 Podľa článku 23 ods. 1 uvedeného nariadenia Španielske kráľovstvo oznámilo Európskej komisii skutočnosť, že za „odosielajúci orgán“ určilo tajomníka vnútroštátnych súdov (Secretario Judicial) (ďalej len „tajomník“).

15 Články 12 až 15 nariadenia č. 1393/2007 uvádzajú „Iné spôsoby odosielania a doručovania súdnych písomností“.

16 Článok 16 tohto nariadenia stanovuje:

„Mimosúdne písomnosti sa môžu odosielať na účely doručenia v inom členskom štáte v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.“

Španielske právo

17 Zákon 12/1992 o obchodnom zastúpení (Ley 12/1992, sobre contrato de agencia), z 27. mája 1992 (BOE z 29. mája 1992, ďalej len „zákon 12/1992“) prebral do vnútroštátneho španielskeho práva smernicu Rady 86/653/EHS z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov (Ú. v. ES L 382, s. 17; Mim. vyd. 06/001, s. 177).

18 Článok 15 ods. 2 zákona 12/1992 stanovuje:

„Obchodný zástupca má nárok požadovať, aby mu boli poskytnuté účtovné doklady zastúpeného v rozsahu potrebnom na overenie všetkých skutočností týkajúcich sa provízií, na ktoré má nárok, a vo forme stanovenej obchodným zákonníkom. Obchodný zástupca má tiež nárok na oznámenie informácií, ktorými disponuje zastúpený a ktoré sú potrebné na overenie sumy uvedených provízií.“

19 Článok 28 uvedeného zákona s názvom „Náhrada pri výpovedi“ stanovuje:

„1. Pri ukončení zmluvy o obchodnom zastúpení na dobu určitú alebo neurčitú má obchodný zástupca, ktorý pre zastúpeného získal nových zákazníkov alebo podstatne zvýšil objem obchodov s existujúcimi zákazníkmi, nárok na náhradu, ak jeho skoršia činnosť môže naďalej prinášať zastúpenému podstatné výhody a ak je zaplatenie tejto náhrady spravodlivé vzhľadom na existenciu doložiek zákazu konkurencie, ako aj provízie, o ktoré obchodný zástupca prichádza, a ostatné okolnosti veci.

…“

20 Podľa znenia článku 31 zákona 12/1992:

„Žaloba o náhradu pri výpovedi alebo o náhradu škody sa premlčí v lehote jedného roka od ukončenia zmluvy.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

21 MAN Diesel, spoločnosť založená podľa nemeckého práva, a Tecom, spoločnosť založená podľa španielskeho práva, uzavreli v novembri 2009 zmluvu o obchodnom zastúpení.

22 Dňa 8. marca 2012 MAN Diesel túto zmluvu jednostranne vypovedala s účinnosťou k 31. decembru 2012.

23 Po tomto vypovedaní Tecom 19. novembra 2013 požiadala tajomníka Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria (Súd prvého stupňa č. 7 v Las Palmas de Gran Canaria), aby doručil spoločnosti MAN Diesel prostredníctvom príslušného nemeckého orgánu v súlade so zákonom 12/1992 predžalobnú výzvu, v ktorej požadovala zaplatenie sumy, ktorú Tecom považovala za dlžnú ako náhradu pri výpovedi, a súm týkajúcich sa splatných a neuhradených provízií, alebo subsidiárne poskytnutie účtovných informácií. Táto výzva okrem toho uvádzala, že rovnaká výzva už bola odoslaná spoločnosti MAN Diesel vo forme notárskej výzvy spísanej pred španielskym notárom s cieľom dať jej silu verejnej notárskej listiny.

24 Dňa 11. decembra 2013 tajomník odmietol vyhovieť žiadosti, ktorú podala spoločnosť Tecom, lebo zastával názor, že neprebiehalo nijaké súdne konanie, v rámci ktorého by bolo potrebné uskutočniť požadovaný úkon súdnej pomoci.

25 V nasledujúci deň Tecom podala proti tomuto zamietnutiu sťažnosť, pričom tvrdila, že z rozsudku Roda Golf & Beach Resort (C-14/08, EU:C:2009:395) vyplýva, že článok 16 nariadenia č. 1393/2007 si nevyžaduje existenciu prebiehajúceho súdneho konania, aby sa vykonalo doručenie mimosúdnej písomnosti, ako je písomnosť, ktorej sa týka konanie vo veci samej.

26 V každom prípade 13. decembra 2013 Tecom doručila MAN Diesel prostredníctvom španielskeho notára ďalšiu predžalobnú výzvu, ktorou požadovala zaplatenie splatných a nezaplatených provízií, ako aj náhrady pri výpovedi na účel zachovania jednoročnej premlčacej lehoty plynúcej od vypovedania zmluvy stanovenej v článku 31 zákona 12/1992 na podanie žaloby týkajúcej sa tejto náhrady.

27 Uznesením z 20. decembra 2013 tajomník zamietol túto sťažnosť a potvrdil napadnuté zamietavé rozhodnutie, pričom spresnil, že akúkoľvek súkromnú písomnosť nemožno považovať za „mimosúdnu písomnosť“, ktorú by bolo možné „odosielať“ v zmysle článku 16 nariadenia č. 1393/2007. Osobitne konštatoval, že do pôsobnosti tohto nariadenia spadajú len mimosúdne písomnosti, ktoré vzhľadom na svoj charakter alebo formálnu povahu spôsobujú určité právne účinky.

28 Podaním z 2. januára 2014 Tecom podala proti tomuto uzneseniu návrh na preskúmanie rozhodnutia, pričom tvrdila, že aj čisto súkromnú písomnosť možno ako „mimosúdnu písomnosť“ doručiť v súlade s článkom 16 nariadenia č. 1393/2007.

29 Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria (Súd prvého stupňa č. 7 v Las Palmas de Gran Canaria) konajúci vo veci tohto návrhu pripomenul, že podľa rozsudku Roda Golf & Beach Resort (C-14/08, EU:C:2009:395), pojem „mimosúdna písomnosť“ v zmysle uvedeného článku 16 je autonómny pojem práva Únie a že súdna spolupráca uvedená v tomto článku a nariadení č. 1393/2007 „sa môže prejaviť tak v rámci súdneho konania, ako aj mimo takého konania“. Spresnil však tiež, že nemá k dispozícii žiadny údaj, ktorý by mu umožnil určiť, či písomnosť, ktorá nebola vydaná ani vyhotovená orgánom verejnej moci alebo úradnou osobou, možno považovať za „mimosúdnu písomnosť“.

30 Za týchto okolností Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria (Súd prvého stupňa č. 7 v Las Palmas de Gran Canaria) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Možno za ‚mimosúdnu písomnosť‘ v zmysle článku 16 nariadenia č. 1393/2007 považovať čisto súkromnú písomnosť bez ohľadu na to, že nebola vydaná iným orgánom verejnej moci ako súd, ani úradnou osobou?

2. Ak áno, možno za mimosúdnu písomnosť považovať akúkoľvek súkromnú písomnosť, alebo musí mať táto písomnosť nejaké konkrétne vlastnosti?

3. Aj v prípade, ak by súkromná písomnosť mala také vlastnosti, môže občan Únie požiadať o doručenie písomnosti postupom upraveným v článku 16 nariadenia č. 1393/2007, ak ju už doručil prostredníctvom iného orgánu verejnej moci, ktorý nie je súdnym orgánom, napríklad prostredníctvom notára?

4. Nakoniec, treba na účely článku 16 nariadenia č. 1393/2007 zohľadniť skutočnosť, že uvedená spolupráca má cezhraničný dosah a je potrebná na riadne fungovanie vnútorného trhu? Kedy treba vychádzať z toho, že spolupráca má ‚cezhraničný dosah a je potrebná na riadne fungovanie vnútorného trhu‘?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

31 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré treba skúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či, a ak áno, za akých podmienok, treba článok 16 nariadenia č. 1393/2007 vykladať v tom zmysle, že pojem „mimosúdna písomnosť“ uvedený v tomto článku zahŕňa súkromnú písomnosť, ktorá nebola vyhotovená alebo osvedčená orgánom verejnej moci alebo úradnou osobou.

32 S cieľom poskytnúť užitočnú odpoveď na tieto otázky treba najprv pripomenúť, že pokiaľ ide o pojem „mimosúdna písomnosť“ uvedený v článku 16 nariadenia č. 1348/2000, ktoré už bolo zrušené a nahradené nariadením č. 1393/2007, Súdny dvor už rozhodol, že ho treba považovať za autonómny pojem práva Únie (rozsudok Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, body 49 a 50). Ako to zdôraznil generálny advokát v bode 46 svojich návrhov, neexistuje žiadny dôvod na to, aby sa rovnaký pojem „mimosúdna písomnosť“ uvedený v článku 16 nariadenia č. 1393/2007 nevykladal analogicky.

33 V tejto súvislosti treba tiež poznamenať, že ako už Súdny dvor rozhodol, uvedený pojem „mimosúdna písomnosť“ musí mať širokú koncepciu, a teda nemôže byť obmedzený len na písomnosti vydané v rámci súdneho konania, ale môže zahŕňať aj listiny vyhotovené notármi (pozri v tomto zmysle rozsudok Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, body 56 až 59).

34 Toto konštatovanie však samo osebe neumožňuje rozhodnúť, či takýto pojem zahŕňa len písomnosti vyhotovené alebo osvedčené orgánom verejnej moci alebo úradnou osobou mimo súdneho konania, alebo či sa vzťahuje aj na súkromné písomnosti.

35 Pri absencii spresnení v znení samotného článku 16 nariadenia č. 1393/2007 treba na určenie rozsahu uvedeného pojmu zohľadniť v súlade s ustálenou judikatúrou kontext uvedeného článku 16 a ciele, ktoré toto nariadenie sleduje, a prípadne aj vývoj tejto právnej úpravy (pozri rozsudky Drukarnia Multipress, C-357/13, EU:C:2015:253, bod 22, a Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 30).

36 Pokiaľ ide najprv o kontext, treba pripomenúť, že nariadenie č. 1393/2007 prijaté na základe článku 61 písm. c) ES stanovuje, ako sa to uvádza v jeho odôvodnení 1, mechanizmus doručovania súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych alebo obchodných veciach určených na doručenie medzi členskými štátmi s cieľom rozvíjať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.

37 V tejto súvislosti treba tiež poznamenať, že podľa odôvodnenia 2 tohto nariadenia má toto nariadenie za cieľ zlepšiť a zrýchliť odosielanie súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych alebo obchodných veciach určených na doručenie medzi členskými štátmi s cieľom posilniť riadne fungovanie vnútorného trhu (pozri v tomto zmysle rozsudky Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, body 29 a 34, ako aj Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, bod 54).

38 Keďže však z týchto spresnení nevyplýva žiadne rozhodujúce usmernenie, pokiaľ ide o rozsah pojmu mimosúdna písomnosť, ukazuje sa, že treba hľadať ďalšie užitočné údaje aj v legislatívnom vývoji nariadenia č. 1393/2007 a konkrétnejšie v kontexte vývoja v oblasti súdnej spolupráce v občianskych veciach, do ktorého toto nariadenie patrí (pozri v tomto zmysle rozsudok Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, bod 50).

39 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že aktom z 26. mája 1997 ešte pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 1348/2000 Rada prijala dohovor z roku 1997.

40 Tento dohovor nedefinoval pojem mimosúdna písomnosť. Napriek tomu dôvodová správa k nemu uvedená v bode 6 tohto rozsudku v komentári týkajúcom sa článku 1 uvádzala, že tento pojem mohol zahŕňať nielen písomnosti vyhotovené oprávnenou úradnou osobou, ako sú notárske zápisnice alebo zápisnice súdneho úradníka, alebo písomnosti vyhotovené úradnými orgánmi členského štátu, ale tiež súkromné písomnosti, „ktorých povaha a dôležitosť odôvodňujú, aby boli zaslané a doručené ich adresátom úradným postupom“.

41 Hoci uvedený dohovor nebol členskými štátmi ratifikovaný, poslúžil ako zdroj inšpirácie pri vypracovaní nariadenia č. 1348/2000, ktorého prijatie malo za cieľ zabezpečiť kontinuitu výsledkov dosiahnutých v rámci uzavretia tohto dohovoru.

42 Je pravda, že nariadenie č. 1348/2000 neposkytovalo presnú a jednotnú definíciu pojmu mimosúdna písomnosť a podľa svojho článku 17 písm. b) toto nariadenie poverovalo Komisiu úlohou vypracovať v spolupráci s členskými štátmi glosár uvádzajúci písomnosti, ktoré bolo možné doručovať, pričom informácie oznámené členskými štátmi mali iba indikatívnu hodnotu (pozri rozsudok Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, body 46 a 47).

43 Obsah tohto glosára však preukazuje, že členské štáty pod dohľadom Komisie rôznymi spôsobmi definovali písomnosti, ktoré považovali za písomnosti, ktoré bolo možné doručovať na základe uvedeného nariadenia (pozri rozsudok Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, bod 47), pričom do kategórie mimosúdnych písomností zahrnuli, ako to poznamenal generálny advokát v bode 36 svojich návrhov, nielen písomnosti pochádzajúce od orgánov verejnej moci alebo úradnej osoby, ale tiež súkromné písomnosti, ktoré mali v danom právnom poriadku osobitný význam.

44 Z vyššie uvedených úvah možno vydedukovať, že v súlade s usmerneniami vyplývajúcimi z judikatúry citovanej v bode 33 tohto rozsudku, a ako to zdôraznil generálny advokát v bode 60 svojich návrhov, pojem „mimosúdna písomnosť“ v zmysle článku 16 nariadenia č. 1393/2007 treba vykladať tak, že zahŕňa dokumenty vyhotovené alebo osvedčené orgánom verejnej moci alebo úradnou osobou a zároveň súkromné písomnosti, ktorých úradné doručenie ich adresátovi s bydliskom alebo sídlom v cudzine je nevyhnutné na uplatnenie, preukázanie alebo zachovanie práva alebo právneho nároku v občianskej alebo obchodnej veci.

45 Cezhraničné doručovanie takých písomností prostredníctvom mechanizmu odosielania a doručovania stanoveného nariadením č. 1393/2007 tiež prispieva k posilňovaniu riadneho fungovania vnútorného trhu v oblasti spolupráce v občianskych a obchodných veciach a prispieva k postupnému vytváraniu priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Európskej únii.

46 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na prvú a druhú otázku odpovedať, že článok 16 nariadenia č. 1393/2007 treba vykladať v tom zmysle, že pojem „mimosúdna písomnosť“ uvedený v tomto článku zahŕňa nielen dokumenty vyhotovené alebo osvedčené orgánom verejnej moci alebo úradnou osobou, ale tiež súkromné písomnosti, ktorých úradné doručenie ich adresátovi s bydliskom alebo sídlom v cudzine je nevyhnutné na uplatnenie, preukázanie alebo zachovanie práva alebo právneho nároku v občianskej alebo obchodnej veci.

O tretej otázke

47 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či nariadenie č. 1393/2007 treba vykladať v tom zmysle, že doručenie mimosúdnej písomnosti v súlade s postupmi stanovenými týmto nariadením je prípustné, hoci sa už vykonalo prvé doručenie tejto písomnosti prostredníctvom iného spôsobu odosielania.

48 Na úvod treba poznamenať, že ani zo spisu, ani zo spresnení poskytnutých účastníkmi konania na pojednávaní jasne nevyplýva, či sa prvé doručenie uvádzané touto otázkou vykonalo prostredníctvom spôsobu odosielania, ktorý nariadenie č. 1393/2007 neupravuje, alebo iným zo spôsobov odosielania, ktoré toto nariadenie zaviedlo.

49 Za týchto okolností s cieľom poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď treba v prvom rade preskúmať prípad, keď žalobca vykonal prvé doručenie alebo oznámenie podľa postupov, ktoré nariadenie č. 1393/2007 neupravuje.

50 V tejto súvislosti stačí pripomenúť, že znenie článku 1 ods. 1 tohto nariadenia spresňuje, že toto nariadenie sa uplatní v občianskych a obchodných veciach, „keď sa má odoslať… mimosúdna písomnosť z jedného členského štátu do iného, aby sa tam doručila“ (rozsudok Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, bod 20).

51 V tomto kontexte, ako to už Súdny dvor konštatoval, uvedené nariadenie stanovuje len dve okolnosti, pri ktorých je doručenie písomnosti medzi členskými štátmi vyňaté z jeho pôsobnosti a nemožno ho vykonať prostriedkami, ktoré zavádza, a to po prvé, ak je bydlisko alebo obvyklý pobyt osoby, ktorej je písomnosť určená, neznáme, a po druhé, ak táto osoba určila splnomocneného zástupcu v štáte, v ktorom prebieha súdne konanie (pozri rozsudok Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, bod 24).

52 Je nesporné, ako to zdôraznil generálny advokát v bode 75 svojich návrhov, že nariadenie č. 1393/2007 neuvádza žiadnu inú výnimku pre používanie prostriedkov stanovených na doručovanie mimosúdnej písomnosti medzi členskými štátmi za predpokladu, keď žalobca už skôr doručil lebo oznámil tú istú písomnosť prostredníctvom iného spôsobu odoslania, než sú spôsoby stanovené týmto nariadením.

53 Z toho vyplýva, že za tohto predpokladu cezhraničné doručovanie mimosúdnej písomnosti prostriedkami stanovenými nariadením č. 1393/2007 zostáva prípustné.

54 Pokiaľ ide v druhom rade o dôsledky spojené s takým prípadom, keď žalobca mal vykonať prvé doručovanie alebo oznámenie v súlade s postupmi stanovenými nariadením č. 1393/2007, treba poznamenať, že toto nariadenie uvádza taxatívnym spôsobom rôzne prostriedky odoslania (pozri rozsudok Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, bod 32), ktoré sa uplatňujú na doručenie alebo oznámenie mimosúdnych písomností podľa jeho článku 16.

55 Konkrétne článok 2 tohto nariadenia stanovuje, že odosielanie písomností sa v zásade uskutočňuje medzi odosielajúcimi orgánmi a prijímajúcimi orgánmi, ktoré určili členské štáty (rozsudok Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, bod 30).

56 Okrem toho uvedené nariadenie v jeho oddiele 2 stanovuje iné spôsoby odosielania, ako je odosielanie konzulárnou alebo diplomatickou cestou, doručovanie diplomatickými zástupcami alebo konzulárnymi úradníkmi, doručovanie prostredníctvom poštových služieb alebo priame doručovanie ministerským úradníkom či inými príslušnými osobami prijímajúceho štátu na žiadosť dotknutej osoby (rozsudok Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, bod 31).

57 V tomto kontexte však treba spresniť na jednej strane, že nariadenie č. 1393/2007 nezavádza hierarchiu medzi rôznymi spôsobmi doručovania, ktoré zaviedlo (rozsudky Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, bod 31, a Plumex, C-473/04, EU:C:2006:96, bod 20).

58 Na druhej strane treba poznamenať, že ako to zdôraznil generálny advokát v bodoch 78 a 79 svojich návrhov, s cieľom zaručiť rýchle vykonanie cezhraničného doručenia predmetných písomností toto nariadenie neudeľuje odosielajúcim orgánom alebo prijímajúcim orgánom, ani diplomatickým zástupcom alebo konzulárnym úradníkom, ani ministerským úradníkom či iným príslušným osobám prijímajúceho štátu úlohu skúmať vhodnosť alebo relevantnosť dôvodov, pre ktoré žalobca pristúpil k doručovaniu písomnosti prostredníctvom stanovených doručovacích prostriedkov.

59 Z týchto úvah vyplýva, že v oblasti doručovania mimosúdnej písomnosti si žalobca môže vybrať nielen jeden alebo druhý spôsob odosielania stanovený nariadením č. 1393/2007, ale môže tiež využiť súčasne alebo postupne za sebou oba alebo viacej týchto spôsobov, ktoré považuje vzhľadom na okolnosti danej veci za najvhodnejšie a najprimeranejšie (pozri v tomto zmysle rozsudok Plumex, C-473/04, EU:C:2006:96, body 21, 22 a 31).

60 V dôsledku toho doručovanie mimosúdnej písomnosti jedným zo spôsobov stanovených nariadením č. 1393/2007 zostáva platné, aj keď sa prvé odoslanie tejto písomnosti už vykonalo iným prostriedkom, než sú stanovené.

61 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na tretiu otázku odpovedať, že nariadenie č. 1393/2007 treba vykladať v tom zmysle, že doručenie mimosúdnej písomnosti v súlade s postupmi stanovenými týmto nariadením je prípustné, hoci žalobca už vykonal prvé doručenie tejto písomnosti prostredníctvom spôsobu odosielania, ktorý uvedené nariadenie neupravuje, alebo iným zo spôsobov odosielania, ktoré toto nariadenie zaviedlo.

O štvrtej otázke

62 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 16 nariadenia č. 1393/2007 má vykladať v tom zmysle, že na účely uplatnenia tohto článku treba overiť v každom jednotlivom prípade, že doručenie mimosúdnej písomnosti má cezhraničný dosah a je potrebné na riadne fungovanie vnútorného trhu.

63 V tejto súvislosti, pokiaľ ide po prvé o cezhraničný dosah, postačí pripomenúť, že nariadenie č. 1393/2007 je opatrením, ktoré podľa znenia článku 61 písm. c) ES a článku 65 ES patrí do oblasti súdnej spolupráce v občianskych veciach práve s takýmto cezhraničným prvkom (pozri v tomto zmysle rozsudok Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, bod 53).

64 Článok 1 ods. 1 uvedeného nariadenia výslovne uvádza, že s výhradou vylúčených oblastí sa toto nariadenie uplatní v občianskych a obchodných veciach, keď sa má odoslať súdna alebo mimosúdna písomnosť „z jedného členského štátu do iného“, aby sa tam doručila.

65 Z tohto dôvodu, keďže cezhraničný dosah doručenia súdnej alebo, ako je to v prejednávanej veci, mimosúdnej písomnosti predstavuje objektívnu podmienku uplatniteľnosti nariadenia č. 1393/2007, treba ju považovať za nevyhnutne splnenú vždy, keď doručenie takej písomnosti patrí do pôsobnosti tohto nariadenia, pričom sa musí vykonať v súlade so systémom, ktorý toto nariadenie stanovuje.

66 Pokiaľ ide po druhé o riadne fungovanie vnútorného trhu, je nesporné, že to predstavuje, ako to vyplýva z odôvodnenia 2 nariadenia č. 1393/2007, hlavný cieľ mechanizmu doručovania, ktoré toto nariadenie stanovuje (pozri v tomto zmysle rozsudok Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, bod 55).

67 V tomto kontexte, keďže všetky prostriedky odosielania súdnych a mimosúdnych písomností, ktoré stanovuje uvedené nariadenie, boli výslovne zavedené na dosiahnutie tohto cieľa, možno sa legitímne domnievať, že ak sú splnené podmienky uplatnenia týchto prostriedkov, doručenie takých písomností nevyhnutne prispieva k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu.

68 V dôsledku toho, ako to zdôraznil aj generálny advokát v bode 71 svojich návrhov, riadne fungovanie vnútorného trhu nemožno považovať za prvok, ktorý by bolo potrebné skúmať pred každým doručovaním vykonávaným podľa pravidiel stanovených nariadením č. 1393/2007 a najmä jeho článkom 16.

69 Vzhľadom na všetky tieto úvahy treba na štvrtú otázku odpovedať, že článok 16 nariadenia č. 1393/2007 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ sú splnené podmienky uplatnenia tohto článku, nie je potrebné overiť v každom jednotlivom prípade, či doručenie mimosúdnej písomnosti má cezhraničný dosah a je potrebné na riadne fungovanie vnútorného trhu.

O trovách

70 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 treba vykladať v tom zmysle, že pojem „mimosúdna písomnosť“ uvedený v tomto článku zahŕňa nielen dokumenty vyhotovené alebo osvedčené orgánom verejnej moci alebo úradnou osobou, ale tiež súkromné písomnosti, ktorých úradné doručenie ich adresátovi s bydliskom alebo sídlom v cudzine je nevyhnutné na uplatnenie, preukázanie alebo zachovanie práva alebo právneho nároku v občianskej alebo obchodnej veci.**

2. **Nariadenie č. 1393/2007 treba vykladať v tom zmysle, že doručenie mimosúdnej písomnosti v súlade s postupmi stanovenými týmto nariadením je prípustné, hoci žalobca už vykonal prvé doručenie tejto písomnosti prostredníctvom spôsobu odosielania, ktorý uvedené nariadenie neupravuje, alebo iným zo spôsobov odosielania, ktoré toto nariadenie zaviedlo.**

3. **Článok 16 nariadenia č. 1393/2007 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ sú splnené podmienky uplatnenia tohto článku, nie je potrebné overiť v každom jednotlivom prípade, či doručenie mimosúdnej písomnosti má cezhraničný dosah a je potrebné na riadne fungovanie vnútorného trhu.**

Podpisy